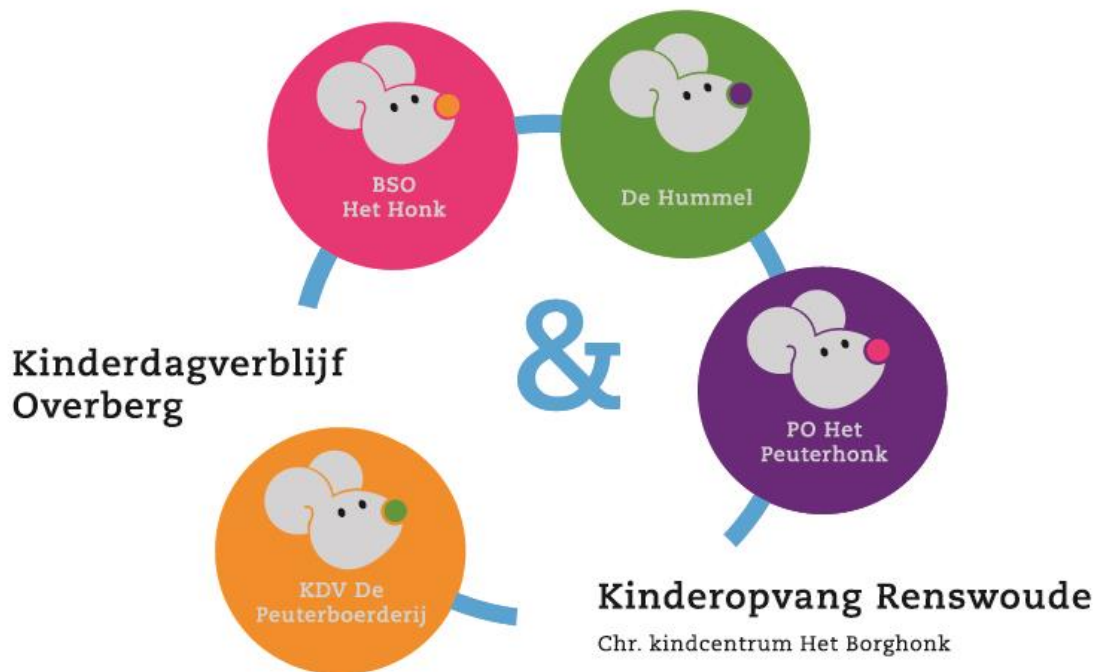

PEDAGOGISCH WERKPLAN

PEUTEROPVANG HET PEUTERHONK

Gea Veldhuizen

HOKHORST 4, RENSWOUDE (0343482012) | WWW.HETBORGHONK.NL

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Algemeen.....	3
2. Visie	4
2.1 Identiteit.....	4
2.2 Contact met ouders/verzorgers	4
2.4 Groepsgrootte en verdeling	4
2.5 Open deuren beleid.....	4
2.7 Samenwerking met scholen	5
3. Uitvoering pedagogisch beleidsplan	6
3.1 Het bieden van emotionele veiligheid	6
3.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competentie	7
3.3 Het ontwikkelen van sociale competentie	8
3.4 Gelegenheid tot het eigen maken van waarden en normen	8
4. Werkwijze	10
4.1 Dag aanbod.....	10
4.2 Inhalen bij ziekte	11
4.3 Wennen	11
4.4 Personeel, groepshulpen en stagiaires	11
4.5 Coaching personeel	12
4.6 Vierogen principe en achterwacht regeling	12
4.7 Achterwacht regeling bij calamiteiten	13
5 Inzicht in de ontwikkeling van het kind	14
5.1 Ontwikkelingsstimulering.....	14
5.2 Visie op VE	14
5.3 Materialen en inrichting ruimtes voor ontwikkelingsstimulering.....	15
5.4 Mentorschap	16
5.5 Ontwikkeling volgen en delen met ouder(s) en school.....	16
5.6 Signaleren en doorverwijzing	17
6. Interne en externe klachtenregeling	19

Voorwoord

Peuteropvang "Het Peuterhonk" is gevestigd onder de overkoepeling van Christelijk kind centrum Het Borghonk. Bij Het Borghonk worden meerdere soorten kinderopvang aangeboden. Waaronder ook de peuteropvang. Het Borghonk is een nevenvestiging van KDV De Peuterboerderij. Wij maken gebruik van het pedagogisch beleid van Radius Nederland. In ons pedagogisch werkplan staan de uitgangspunten en de achtergronden van ons pedagogisch handelen beschreven. Het gaat, net als het beleid van Radius Nederland, uit van vier pijlers, te weten: een respectvolle, ruimtelijke, individuele en positieve benadering. Deze vier pijlers sluiten aan op de pedagogische opvoedingsdoelen die in de Wet Kinderopvang en de bijbehorende beleidsregels kwaliteit gesteld worden, te weten het aanbieden van een gevoel van emotionele veiligheid, gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke en sociale competenties en de kans om zich waarden en normen eigen te maken. In de volgende hoofdstukken van het pedagogisch werkplan worden bovengenoemde zaken nader uiteengezet.

Dit pedagogisch werkplan geeft nader inzicht in de wijze waarop wij met de pijlers en de opvoedingsdoelen om gaan. Hierbij is het toetsingskader van de GGD op het gebied van pedagogisch handelen als leidraad gebruikt.

Het werkplan is voor pedagogisch werkers een leidraad voor hun handelen. Zij brengen de visie en doelstellingen dagelijks in de praktijk met de kinderen. Tijdens teamvergaderingen en groepsvergaderingen zal regelmatig een onderdeel van het pedagogisch werkplan besproken worden en zo nodig herzien. Op deze wijze is ons pedagogisch werkplan een stabiele basis. Daarnaast informeert het werkplan ouders en gemeentelijke instanties, zoals de GGD, over de werkwijze en invulling van de opvang.

Wij werken samen met Christelijke basisscholen en hebben daarmee een Christelijke identiteit. Wij streven ernaar om kinderopvang aan te bieden dat in het verlengde ligt van de opvoeding en identiteit van gezin, school en kerk. Wij werken vanuit een Christelijke levensvisie en proberen de waarden en normen vanuit deze visie vorm te geven in ons beleid. Daarnaast wordt er aangegeven hoe de werkwijze, de maximale omvang en de leeftijdsopbouw van de stamgroepen in onze vestiging is. In het dag aanbod wordt ook aangegeven welke (spel)activiteiten er verricht kunnen worden. Ook dit zijn elementen die beschreven dienen te worden vanuit de Wet kinderopvang en de bijbehorende beleidsregels kwaliteit en worden getoetst door de GGD. Het Honk werkt volgens het Gezondheidsmanagement en Veiligheidsmanagementsysteem volgens de landelijke normen van de GGD.

In dit werkplan wordt er vaak gesproken over een ouder/ouders. U kunt hiervoor in de plaats ook een verzorger/verzorgers lezen.

KDV "De Peuterboerderij" en kind centrum "Het Borghonk"

Gea Veldhuizen

1. Algemeen

Het Peuterhok is een peuteropvang voor kinderen van twee jaar en drie maanden tot vier jaar. Vanaf vier jaar gaan kinderen naar de basisschool. De peuteropvang is vijf ochtenden geopend met één groep tot maximaal 16 kinderen.

In april 2018 zijn wij gestart in een nieuw gebouw. Hiervoor werkten wij met de kinderen in units. Het kind centrum heeft een ruime entree, een opslagruimte en diverse toiletten voor de kinderen. De groepen zijn veilig ingericht en bestaan uit vier grote overzichtelijke ruimtes. Het geeft een huiselijke en prettige sfeer en het is kindvriendelijk met veel licht. De buitenruimte is veilig met een hekwerk afgesloten. De speeltoestellen worden regelmatig nagekeken op onderhoud. Ook fietsen en andere buiten speelmaterialen worden wekelijks gecheckt. Onderhoud van de buitenruimten worden meegenomen in onze risico-inventarisaties.

Het Peuterhok werkt volgens het Gezondheidsmanagement en veiligheidsmanagementsysteem volgens de landelijke normen.

Informatie over de opvang

Op onze website www.hetborghok.nl vermelden wij onze algemene voorwaarden. De huisregels zijn hier ook te lezen. Hierin staan zaken betreffende inschrijving, betaling en opzegging, openingstijden, contact met ouders, extra dagdelen, voeding, wat ouders zelf meenemen, verjaardagen, ziekte of verhindering, vakanties, oudercommissie en klachtenregeling. Ook geeft het aan waar ouders voor vragen terecht kunnen. Daarnaast kunnen belangstellende ouders een afspraak met ons maken voor een rondleiding en benodigde informatie.

Wij hanteren algemene protocollen en dit pedagogisch werkplan waarin onze visie en werkwijze verwoord staan. Dit pedagogisch werkplan is in een goed hanteerbaar werkplan verwoord vanuit het pedagogisch beleidsplan van Radius Nederland. De protocollen zijn ter inzage en het pedagogisch werkplan is te vinden op de website.

2. Visie

2.1 Identiteit

Kind centrum Het Borghonk is Christelijk. In de praktijk betekent dit dat onze kijk op kinderen en kinderopvang geïnspireerd wordt door wat er in de Bijbel staat over hoe we met elkaar en onze omgeving omgaan. Het Borghonk wil graag een veilige en zorgzame omgeving bieden waar kinderen kunnen spelen, leren en ontdekken. Er worden Christelijke normen en waarden meegegeven aan kinderen, zoals liefde en respect voor elkaar, het helpen van elkaar, vriendelijkheid, vergeven, eerlijk en geduldig zijn, maar ook zelfbeheersing.

2.2 Contact met ouders/verzorgers

De ouders zijn de belangrijkste personen voor het opgroeiende kind. Wij vinden intensief contact met ouders erg belangrijk. Wij hebben op verschillende manieren contact met ouders, zowel mondeling als schriftelijk. Tijdens het brengen en ophalen van de kinderen hebben pedagogisch werkers en ouders mondelingen overdrachten. Er wordt gesproken over de thuissituatie en de situatie op de opvang. De situaties worden met elkaar vergeleken en zoveel als kan op elkaar afgestemd. Wij proberen zoveel als mogelijk rekening te houden met de opvoeding van ouders.

Wij werken met een ouderportaal van KOV net. Ouders kunnen inloggen met een ouderlogin en komen in een omgeving waar zij hun gegevens, facturen en contracten kunnen zien. Verder kunnen ouders in het portaal zien wie de mentor van hun kind is. Daarnaast kunnen zij aan het eind van de dag een schriftelijke overdracht voor de groep lezen. In deze overdrachten kunnen ouders lezen wat hun kind die ochtend gedaan heeft.

Om ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind geven pedagogisch werkers zowel mondeling als schriftelijk informatie over wat de kinderen bij de opvang doen. Ouders kunnen hier dan eventueel over praten met hun kind. Verder worden liedjes of versjes die wij met kinderen zingen met regelmaat uitgeschreven in de digitale overdracht, zodat deze ook thuis gezongen kunnen worden. Ook andere activiteiten worden gedeeld met ouders. De meeste ouders horen graag wat kinderen op de opvang doen. Sommige ouders vinden het leuk om hier ook thuis mee aan de slag te gaan.

In dit werkplan staat meer beschreven over hoe Het Borghonk ouders informeert en betreft bij de opvang van hun kind. Het werkplan is op de website te vinden, zodat ouders en medewerkers dit te alle tijden kunnen lezen. Ook hebben wij een oudercommissie. Wij verwelkomen hierin nieuwe ouders hartelijk. Het heeft veel toegevoegde waarde wanneer ouders meedenken in ons beleid en plannen.

2.4 Groepsgrootte en verdeling

De groep van de peuteropvang bestaat uit maximaal 16 peuters. Hierop staan twee pedagogisch werkers, zoals de beroepskracht kind ratio dit aangeeft gedurende de 3 uren opvang. De beroepskracht kind ratio (BKR) is het wettelijk bepaalde aantal kinderen per pedagogisch werker. Dit is leeftijdsafhankelijk. Wij proberen zoveel mogelijk vaste en vertrouwde medewerkers op dezelfde dagen te laten werken. Dit zorgt voor vertrouwen en stabiliteit van de groep.

2.5 Open deuren beleid

De organisatie vindt het belangrijk dat er vaste medewerkers op de groepen werkzaam zijn zodat kinderen de medewerkers kennen en daarnaast dat er vaste (stam-)groepen zijn zodat kinderen ook de kinderen uit de eigen groep kennen. Omdat wij kinderen willen ondersteunen in hun speel- en ontwikkelingsbehoeften, komt het soms voor dat kinderen toch buiten hun stamgroep spelen. Wij hebben daarmee een open deuren beleid. Redenen hiervan kunnen zijn:

*Pedagogisch werkplan
Peuteropvang 'Het Peuterhonk'*

- Dat de groepssamenstelling kloppend is met betrekking tot de BKR
- Kinderen hebben op een andere groep meer aansluiting met leeftijdsgenoten
- Kinderen worden op een andere groep meer uitgedaagd op hun niveau
- Kinderen krijgen op een andere groep meer ruimte tot eigen initiatief

Kinderen spelen alleen op een andere groep als ouders hiervoor toestemming hebben gegeven. Uiteraard wordt er altijd gekeken naar het welzijn van het kind!

Het komt niet voor dat kinderen van de peuteropvang buiten hun stamgroep spelen. Het komt wel voor dat kinderen van dagopvang De Hummel bij de peuteropvang spelen. Er zijn verschillende momenten waarop kinderen van de Hummel bij Het Peuterhonk kunnen spelen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Kinderen van twee of drie jaar van De Hummel spelen bij de peuteropvang met leeftijdsgenootjes. De Hummel werkt op een aantal dagen met een verticale groep. Het kan zo zijn dat er veel baby's en dreumesen op een dag zijn. Als er ruimte is volgens de BKR bij de peuteropvang kunnen de oudste kinderen van de Hummel bij de peuteropvang spelen.
- Het komt ook voor dat kinderen samen buiten spelen of samen naar een speeltuintje of het bos gaan. Ook hier wordt rekening gehouden met leeftijdsgenoten. Pedagogisch werkers kunnen niet altijd met de baby's van De Hummel naar een speeltuintje of het bos. Daarom kunnen kinderen van De Hummel met de peuteropvang mee, maar alleen als de BKR dit toe laat.

2.7 Samenwerking met scholen

Kind centrum Het Borghonk en de basisscholen van Renswoude werken met elkaar samen. Directeuren, leidinggevenden, leerkrachten en leidsters hebben overleg met elkaar. Bij de peuteropvang proberen de leidsters de kinderen voor te bereiden op school. Ze dagen kinderen op een speelse manier uit met ons VE (Voor- en vroegschoolse educatie) programma "Peuterplein". Vanuit dit programma worden thema's, liedjes en knutselwerken gedaan met de kinderen. De scholen werken met het vervolg "kleuterplein". Op deze manier hopen we de overstap naar school te verkleinen en mogelijke achterstanden beter te kunnen begeleiden. Verder is het onze bedoeling om kinderen een goede en veilige basis te geven voor de aanlooptijd naar school. Doordat kinderopvang en basisschool samen werken kunnen beide partijen beter op elkaar inspelen.

3. Uitvoering pedagogisch beleidsplan

Wij benaderen kinderen op een respectvolle, ruimtelijke, individuele en positieve manier zodat zij zich emotioneel veilig voelen en vandaar uit persoonlijke en sociale vaardigheden kunnen ontwikkelen. Ook bieden we kinderen gelegenheid om waarden en normen eigen te maken.

In het pedagogisch werkplan van Radius Nederland wordt de benaderingswijze naar kinderen toe uitgebreid beschreven. In dit werkplan beperken wij ons tot het kort aangeven van het pedagogisch handelen op de specifieke wetsgebieden waarbij we de toetsingskaders van de GGD als leidraad gebruiken.

3.1 Het bieden van emotionele veiligheid

De benaderingswijze naar kinderen toe vinden wij erg belangrijk (respectvol, ruimtelijk, individueel en positief). Dit uit zich door een respectvolle communicatie en houding naar kinderen toe. Wij passen dit op onderstaande manier toe.

- . We maken oogcontact met het kind bij het praten (toegewend zijn, een aandachtige, warme houding).
- . We proberen, indien mogelijk, op ooghoogte te komen van het kind om echt de aandacht van een kind te vangen.
- . We gebruiken een vriendelijke toon.
- . We luisteren naar wat een kind vertelt of wat een kind antwoordt.
- . We verwoorden zoveel mogelijk wat een kind zegt na het luisteren ("bedoel je .....", " je vindt dus dat.....")

We zorgen voor een ontspannen open sfeer in de groep. Wij passen dit op onderstaande manier toe.

- . We schreeuwen of roepen niet door de groep naar de kinderen en benaderen hen zoveel mogelijk individueel. Ook bij het corrigeren van ongewenst gedrag. We stoppen ongewenst gedrag dan ook door het kind te benaderen op een duidelijke maar vriendelijke toon ("ik wil niet dat.....want dat ....." " Ik vind dat je niet mag.....omdat....."). Als een kind bijvoorbeeld slaat, houden we een hand tegen en we tonen geen negatieve emotie. We laten het gevoel bij een kind even ontladen. Er worden geen kleinerende opmerking geplaatst. We gebruiken weinig woorden en blijven bij de ik boodschap en het waarom.
- . We proberen contact initiatieven te herkennen en hierop te reageren (interactie). We reageren op lichaamstaal, verbale signalen en oogcontact van het kind. We geven aan dat we het contact herkennen, ook al zijn we ergens mee bezig. ("Ja, wat goed van je. Ik kom zo bij je als ik klaar ben met.....")
- . Niet alleen de inhoud van de boodschap is belangrijk, ook de manier waarop we iets zeggen. (prettige conversatie toon)
- . We volgen het spel van het kind en storen hen zo min mogelijk. We kijken naar de kinderen zonder te praten, het kind voelt dan onze aanwezigheid en betrokkenheid. Als er toch iets gezegd wordt praten we over de activiteiten waarop de aandacht van het kind gericht is. We spelen mee in de fantasiewereld van het kind en laten ons daarbij leiden door de structuur die door het kind geschapen is. We corrigeren een kind niet in zijn spel tenzij het daar zelf om vraagt.
- . We hebben begrip als iets niet lukt en geven kinderen de ruimte om hun teleurstelling of verdriet te ervaren. We delen in het plezier en succes.

*Pedagogisch werkplan
Peuteropvang 'Het Peuterhok'*

We zorgen voor adequate inrichting en het aanbieden van spel. Wij passen dit op de onderstaande manier toe.

- . Kinderen worden uitgenodigd om deel te nemen.
- . We sluiten aan op de belevingswereld van kinderen bij het doen van activiteiten. De verhalen van kinderen zijn leidend voor de activiteiten. Activiteiten zijn niet alleen creatieve activiteiten maar ook verzorgingsactiviteiten zoals eten, etc.
- . Kinderen hebben een keuze in de activiteiten. We benaderen hun daarbij positief. ("Wil je..... of.....") We luisteren naar het antwoord, vatten samen en geven er structuur aan. ("Ik vind het goed dat je gaat.....met.....")
- . We doen activiteiten in kleine groepjes zodat kinderen altijd een keuze hebben voor een andere activiteit in een ander groepje. Er is dan ook de mogelijkheid tot alleen spel maar we proberen hierbij wel te achterhalen waarom een kind niet mee wil doen.
- . Er zijn gedurende de dag soms ook activiteiten buiten waaraan kinderen kunnen deelnemen. (".....Gaat naar buiten. Wil je mee?") Kinderen hebben vaste beroepskrachten en leeftijdgenootjes om zich heen.
- . We werken met vaste groepen en vaste leidsters. Wij werken per dagdeel met één pedagogisch werker en één vrijwilliger/stagiaire van 18 jaar of ouder. Beide zijn in het bezit van een VOG

We zorgen voor een informatieoverdracht tussen ouders en de beroepskracht. Wij passen dit op de onderstaande manier toe.

- . Het betrekken van de ouders draagt bij aan het gevoel van emotionele veiligheid. Er is overdracht bij het brengen en halen. We laten ouders hierbij delen in de ervaringen, successen en teleurstelling van het kind. (".....heeft vandaag.....en.....")
- . Er worden mondelinge overdrachten gedaan. Ook maken wij gebruik van een informatie bord.

3.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competentie

De beroepskracht ondersteunt en stimuleert individuele kinderen. Zoals bij paragraaf 3.1 over emotionele veiligheid beschreven staat, laten wij kinderen leidend zijn bij het kiezen van activiteiten. Wij doen dit door te kijken naar kinderen en dit te verwoorden. ("ik zie dat je.....Wil je.....?") Door kinderen keuzes te laten maken, worden zij gestimuleerd in hun persoonlijke ontwikkeling. Wij passen dit op de onderstaande manier toe.

- . Er is goede interactie tussen beroepskracht en individuele kinderen. Bij paragraaf 3.1 is de benaderingswijze en interactie al beschreven.
- . Kinderen hebben de mogelijkheid om eigen ervaringen op te doen middels spel materiaal, activiteiten aanbod en inrichting.
- . Kinderen reageren op de ruimte om zich heen. We kiezen daarom bewust voor kleurgebruik in rustige tinten, voldoende daglicht.
- . Liever meerdere keren wisselen van materiaal dan alles neer zetten. Kinderen hebben dan ook vaker iets nieuws, dus een uitdaging.
- . We creëren rustige plekken (hoeken) en actie plekken, grote motorische activiteiten doen wij voornamelijk buiten. We zorgen ervoor dat kinderen meer individueel of in kleine groepjes gaan spelen. Het zorgt voor rust, kinderen storen elkaar minder in hun spel.
- . We beseffen ons dat kinderen een andere ooghoogte hebben. Door het spel materiaal zo te plaatsen (op ooghoogte van kinderen) kunnen kinderen gericht kiezen.
- . Te veel prikkels verstoren het spel. Daarom gaan we bewust om met geluid (radio, muziek) en beeld. Zo hangen we knutselwerkjes liever niet kriskras door de groep. We kiezen voor muziek/geluidsmomenten als activiteit en het ophangen van werkjes van kinderen op een bepaalde wand of tentoonstellingshoek.

We bieden activiteiten aan vanuit de belevingswereld van kinderen. Kinderen hebben een keuze aan welke activiteit ze mee willen doen (zie ook het dag aanbod in paragraaf 4.1 van dit plan).

Er is aandacht voor leermomenten. Hierbij is taal en motorisch spel van jonge kinderen belangrijk.

Kinderen leren door spel en exploratie (ontdekken). Door het verwoorden van de activiteiten wordt de woordenschat vergroot. Motorisch spel (ook grof motorisch spel, buiten) is onderdeel van het activiteiten aanbod. Ook het lezen van boekjes, zingen etc. is onderdeel van het activiteiten aanbod. Vanaf 2011 wordt er gewerkt met de VE-methode (Voor- en vroegschoolse educatie) Peuterplein.

3.3 Het ontwikkelen van sociale competentie

De beroepskracht ondersteunt de kinderen in de interactie tussen kinderen onderling. Wij passen dit op de onderstaande manier toe.

Door de kleinschaligheid en vaste inroostering krijgen kinderen de kans hun groepsgenootjes goed te leren kennen. Vanaf het tweede jaar kunnen kinderen een duidelijke voorkeur voor één of meerdere groepsgenoten ontwikkelen. Het gevoel van verbondenheid kan sociale verantwoordelijkheid ontwikkelen. Kinderen die al jong veel negatieve ervaringen opdoen in de omgang met andere kinderen kunnen hierdoor beschadigd worden. Bij paragraaf 3.1 over emotionele ontwikkeling staat al beschreven hoe de leidster in kan gaan op ongewenst gedrag bij de interactie tussen kinderen onderling.

We geven kinderen de ruimte om contact te maken met elkaar en stimuleren samenspelen. ("Wil je met .....in de bouwhoek of.....")

We geven de kinderen de ruimte om elkaars gedrag te herkennen en grijpen niet te snel in bij kleine aanvaringen.

We storen zo min mogelijk in samenspel.

We geven woorden aan wat kinderen zien, meemaken, voelen.

De beroepskracht ondersteunt de kinderen in het voorkomen en oplossen van conflicten.

We grijpen niet te snel in bij kleine aanvaringen, maar wel bij conflicten waarbij kinderen hulp nodig hebben. We doen dit op de wijze die beschreven staat onder paragraaf 3.1 over emotionele veiligheid (zie ook pedagogisch beleidsplan).

De kinderen maken deel uit van het groepsgebeuren.

De kinderen behoren in de kleinschalige opvang bij een vaste groep. Bij de activiteiten zoals het eten of spelactiviteiten splitsen we soms in meerder kleine groepen om meer persoonlijke aandacht te kunnen geven. Het kind kiest de activiteit of het groepje. Door de vaste groepsgenootjes en iedere dag dezelfde persoon leert een kind de totale groep kennen.

3.4 Gelegenheid tot het eigen maken van waarden en normen

De peuteropvang opvang biedt een aanvulling op de socialisatie in het gezin. Kinderen komen in aanraking met andere aspecten van de cultuur en diversiteit van de samenleving. Ook komen kinderen in aanraking met de afspraken, regels en omgangsvormen van het betreffende opvangadres.

Afspraken, regels en omgangsvormen zijn aanwezig, duidelijk en worden aan kinderen uitgelegd.

De ouders kunnen op website onze werkwijze terugvinden. Wij werken vanuit protocollen die onze medewerkers handvatten bieden om allen dezelfde werkwijze te hanteren. In werkoverleggen worden protocollen besproken en gewijzigd daar waar nodig. De OC leden worden in de protocollen betrokken als hiervoor aanleiding en advies nodig is. Er zijn regels bij de wenprocedure en andere procedure (bijv. voedingsbeleid en eten). Bij het wennen worden de eerste regels aan kinderen uitgelegd (jas op de kapstok, spullen in het mandje, je mag gaan

*Pedagogisch werkplan
Peuteropvang 'Het Peuterhok'*

spelen, waar wil je mee spelen?). Tijdens het verblijf in de opvang worden de afspraken en andere omgangsvormen uitgelegd en herhaald. ("Kom je eten...." "Kom je aan tafel..." "Nog even blijven zitten want...." "We gaan nu....")

Door het herhaaldelijk verwoorden van de regels en omgangsvormen wordt het duidelijk voor kinderen. Door te luisteren naar kinderen of te observeren waarom kinderen bepaalde dingen doen, wordt het mogelijk hen te corrigeren of hen de ruimte te geven voor hun weg.

Beroepskrachten geven zelf in hun spreken en handelen het goede voorbeeld

De beroepskrachten geven het voorbeeld door hun houding en toon. Ook houden zij zich aan de regels (niet schreeuwen op de groep, kinderen persoonlijk benaderen, aangeven als je nu even geen tijd hebt maar dat je er snel op terug komt, etc.). Zie hiervoor ook paragraaf 3.1 over emotionele ontwikkeling

4. Werkwijze

Wij werken kind volgend. Wij werken om deze reden niet met een strak dagritme. Aangezien kinderen vanuit hun behoefte aan emotionele veiligheid wel behoefte hebben aan bepaalde structuren hebben we wel een globale dagindeling. Hier kan dus van afgeweken worden als de omstandigheden hiertoe uitnodigen.

Aangezien de volgorde van het dagritme belangrijker is dan de tijd (door een activiteit of doordat de kinderen lekker spelen kan het bijvoorbeeld zo zijn dat er later gegeten of buiten gespeeld wordt) geven wij geen exacte tijdsbepalingen. Daarnaast geldt dat we individuele behoefte boven het dagritme stellen. Wij proberen zoveel mogelijk aan de wens van de ouders te voldoen. Hierbij kijken wij altijd eerst naar het welzijn van het kind.

4.1 Dag aanbod

In de informatie vertrekking aan de ouders maken wij kenbaar welke dagen beschikbaar zijn en wat de aanvangstijden en de sluitingstijden zijn. Het verloop van de dag kan verschillen, maar onderstaand is een globale uitwerking.

Ontvangst:

(Tussen 8.20 en 8.30 uur) Ouders en kinderen worden verwelkomd. Er is tijd voor een overdracht. Aan het kind wordt gevraagd wat voor activiteit hij/zij wil doen. Ondertussen hebben de leidster en ouder een korte overdracht. Als alle kinderen aanwezig zijn, gaan de kinderen aan tafel. Tijdens de tafelmomenten wordt er gezongen. Pedagogisch werkers lezen de kinderen een Bijbelverhaal voor dat aansluit bij de ontwikkeling van de kinderen en zingen een aantal Christelijke liedjes.

Na het eerste tafelmoment kunnen de kinderen spelen of een georganiseerde activiteit doen zoals knutselen, dansen of een spelletje. Pedagogisch werkers bieden verschillende spelmogelijkheden aan en kinderen mogen kiezen.

Tijdens het tweede tafelmoment is er een kringgesprek waarbij de medewerker ingaat op de dingen die de kinderen vertellen. Het kan ook dat de leidster een gespreksonderwerp kiest dat bij de belevingswereld van het kind past. Hierbij kunt u denken aan de thema's/feesten waar we mee/over werken. Kinderen krijgen fruit, een crackertje of koekje en wat te drinken. Verjaardagen van de kinderen worden ook gevierd tijdens het tafelmoment. Hierbij hoort natuurlijk een traktatie. Wij hebben graag gezonde traktaties.

Na het tweede tafelmoment is er weer tijd voor vrij spel of een begeleide activiteit door de pedagogisch werker. Wanneer het mooi weer is, zullen de kinderen ook buiten spelen en/of buiten aan tafel gaan.

Wanneer wij buiten het terrein van de peuteropvang gaan met de kinderen, stellen wij ouders hiervan op de hoogte. Ouders hebben hier al toestemming voor gegeven middels een handtekening op het plaatsingscontract. Wanneer ouders niet getekend hebben voor goedkeuring overleggen wij per gelegenheid met de ouders of hun kind mee mag. Wij zorgen voor voldoende begeleiding en de achterwacht is op de hoogte van waar men met de groep heen gaat.

Halen:

Voor 11.30 moeten kinderen weer opgehaald worden. Tijdens het halen is er een korte overdracht met degene die de peuter ophaalt. Wanneer er iemand anders dan normaal de peuter ophaalt, dient de ouder dit door te geven aan de leidster. Wanneer ouders standaard hun kind te laat ophalen, wordt dit in rekening gebracht bij de ouder. Er wordt afscheid genomen van de ouder en kind bij het weggaan.

4.2 Inhalen bij ziekte

Wij bieden de mogelijkheid om binnen twee weken ziekte in te halen mits hier plaats voor is. Dit kunt u met de leidinggevenden van "Het Borghok" overleggen door te bellen of te e-mailen. Inhalen is niet altijd vanzelfsprekend en geeft geen recht op een extra dag opvang.

4.3 Wennen

Na inschrijving van een peuter wordt er contact op genomen met de ouders om een afspraak te maken voor de eerste peuteropvang ochtend. Wanneer ouders het kind voor het eerst komen brengen is er tijd voor een overdracht over de thuissituatie zodat wij daar zoveel mogelijk op aan kunnen sluiten. Eventuele vragen die ouders nog hebben kunnen in het gesprek beantwoord worden. Er wordt ouders verteld waar zij de spullen van hun kindje kunnen neerleggen/zetten.

Tijdens deze ochtend zal het kind extra begeleid worden. Pedagogisch werkers leggen de kinderen goed uit wat er gaat gebeuren en wat de afspraken zijn. Ze krijgen verschillende speelmaterialen en activiteiten aangeboden en worden op hun gemak gesteld. We vertellen ouders tijdens het halen hoe de ochtend verlopen is en of er bijzonderheden zijn geweest.

Wij vragen ouders altijd goed bereikbaar te zijn maar zeker bij de eerste peuteropvang ochtend zodat wij, wanneer het nog niet zo goed gaat met het kind, de ouders kunnen bereiken. Wij vinden het belangrijk dat ouders tevreden zijn over de opvang. Het is daarom ook erg belangrijk dat ouders zonder drempelvrees bij ons kunnen vertellen wat misschien niet helemaal gaat zoals zij dat graag zouden zien. Wij staan open voor overleg en adviezen.

4.4 Personeel, groepshulpen en stagiaires

Kind centrum Het Borghok en kinderdagverblijf De Peuterboerderij werken met een vast team van ongeveer 18 pedagogisch werkers. Het is een hecht team waar veel overleg en feedback plaatsvindt. Openheid is één van onze belangrijkste speerpunten. Niet alleen tijdens vergaderingen, maar ook tijdens het werk worden belangrijke zaken besproken. De lijnen zijn kort, omdat sommige medewerkers op beide locaties en met veel verschillende collega's werken. Leidinggevenden zijn regelmatig op de groepen aanwezig voor overleg. Er wordt op zo'n moment gevraagd hoe het gaat op de groep en bijvoorbeeld of er nog hulp nodig is.

Eens in de 5 à 6 weken vindt er een werkoverleg plaats. Dit overleg wordt voorbereid door de leidinggevenden, maar medewerkers kunnen ook vergaderpunten aandragen. Voorafgaand aan het overleg ontvangen de medewerkers een protocol of beleidsstuk om door te nemen, zodat dit besproken kan worden tijdens het overleg. Op deze manier blijven de medewerkers bekend met de protocollen en beleidstukken en zo blijven de stukken actueel. Deze worden namelijk herzien als dit nodig blijkt.

Medewerkers in opleiding en vrijwilligers/ groepshulpen

Alle medewerkers die niet in vaste loondienst zijn, worden zoveel mogelijk ingezet op de groepen en de momenten dat het prettig is om hulp te ontvangen. Wanneer er volle groepen zijn, of juist kleine groepen met maar één medewerker, worden groepshulpen ingezet. Dit is om de aandacht voor het

kind te vergroten; meer volwassene per kind, maar ook in verband met het vier-ogen-principe. Hierover is in paragraaf 4.6 meer te lezen.

De taken van stagiaires verschillen per persoon. Wanneer een stagiaire net begonnen is met de opleiding, nog erg jong is of weinig ervaring heeft, kijkt hij/zij vooral veel mee. Deze stagiaires kunnen de kinderen begeleiden bij hun spel of een boekje voorlezen etc. Wanneer een stagiaire al langer bezig is met een opleiding en enige ervaring heeft, leidt hij/zij ook tafelmomenten of helpt de pedagogisch werkers met het verzorgen van de kinderen. Iedere stagiaire krijgt vanuit school ontwikkelingsdoelen mee, deze kunnen stagiaires bij ons behalen, maar wel altijd onder begeleiding en met toestemming van de stagebegeleidster. De stagebegeleidster is eindverantwoordelijk en toetst dan ook of een stagiaire een bepaalde taak kan uitvoeren. Wij werken niet met vrijwilligers en groepshulpen.

4.5 Coaching personeel

Vanaf 1 januari 2018 gelden er nieuwe kwaliteitseisen voor de wet kinderopvang. Hierin staat onder andere dat iedere kinderopvangorganisatie een beleidsmedewerker en een pedagogisch coach aan moet stellen. Bij De Peuterboerderij en Het Borghonk nemen Gea, Herma en Roelinda deze taken op zich.

De wet heeft de volgende berekening gegeven voor het aantal uur dat ingezet moet worden aan deze taken bij De Peuterboerderij en Het Borghonk: $(50 \text{ uur} \times 3 \text{ (het aantal kindercentra)}) + (10 \text{ uur} \times \text{het aantal fte pedagogisch medewerkers})$. Een fulltime-equivalent (fte) is een rekeneenheid waarmee de omvang van een functie kan worden uitgedrukt. 36 uur per week staat volgens de cao gelijk aan één fte.

Een deel van die uren wordt besteedt aan het pedagogisch beleid en een deel van de uren wordt besteedt aan coaching voor alle medewerkers. Ieder jaar wordt een nieuw coachplan opgesteld met doelen voor de medewerkers. Aan het eind van het jaar wordt het plan geëvalueerd en opnieuw opgesteld voor het nieuwe jaar. Ouders worden in de nieuwsbrief aan het eind van het jaar op de hoogte gebracht van de doelen waaraan gewerkt is en welke doelen behaald zijn. Ouders kunnen ook lezen wat de doelen voor het nieuwe jaar zijn.

4.6 Vierogen principe en achterwacht regeling

Vanaf 1 juli 2013 wordt het "vier ogenprincipe" verplicht gesteld voor de kinderopvang. Het vier ogenprincipe houdt in dat altijd een volwassene moet kunnen meekijken met een beroepskracht. Een beroepskracht mag nog steeds alleen op de groep staan, zolang maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of luisteren. De oudercommissie heeft hierin adviesrecht en de GGD controleert hierop. Na overleg met de verschillende oudercommissie leden zijn wij tot het volgende beleid gekomen voor de verschillende groepen bij kind centrum Het Borghonk.

Naast praktische oplossingen om meekijken mogelijk te maken vindt kind centrum Het Borghonk vooral ook 'De gedachten achter' het principe van belang. We moeten werken aan een professioneel en open werkklimaat. Het is belangrijk om met elkaar te overleggen, elkaar te coachen en feedback te geven. Zo vervalt je minder snel in je eigen patroon. Regels kunnen helpen, maar het gedrag eromheen telt minstens zo zwaar. Eerlijkheid tussen medewerkers en ouders is belangrijk.

Jaarlijks wordt er op kind centrum Het Borghonk ook veel aandacht geschonken aan een beroepshouding en aan de beroepscode van de kinderopvang. In verschillende overlegvormen; zoals teamoverleg of functioneringsgesprekken komt dit ter sprake. Het gaat daarbij om 'open' samen werken met collega's. Collega's spreken elkaar aan op ongewenst gedrag. Wij melden het direct bij onze collega of bij het management/directie wanneer je denkt dat er iets niet klopt.

*Pedagogisch werkplan
Peuteropvang 'Het Peuterhonk'*

Kind centrum Het Borghonk heeft het vier-ogen-principe voor kinderen tussen 0 en 4 jaar als volgt uitgewerkt. Aan de oudercommissies is hierbij om advies gevraagd:

- Pedagogisch werkers lopen regelmatig onaangekondigd elkaars groepsruimtes binnen.
- De leidinggevenden komen regelmatig binnen in de groepsruimtes.
- Er zijn doorzichtige afscheidingen tussen groepsruimtes en gangen.
- De flexibele inzet van stagiaires en een groepshulpen vergroot deze aanwezigheid van ogen en oren. Daarbij in het oog houdend dat stagiaires onder de 18 jaar niet ingezet mogen worden als volwassene. Een groepshulp/ stagiaire zal dus een wisselend rooster hebben en ingezet worden op groepen waar maar 1 Pedagogisch werker werkt.
- Tijdens haal en brengmomenten komen er voortdurend ouders binnen om hun kinderen te halen en overdracht te doen.
- Gea en Herma, de leidinggevenden gaan regelmatig onverwacht bij Het Borghonk kijken. Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag, de dagen dat Het Peuterhonk geopend is, is er altijd een leidinggevende op kantoor. Het kantoor is op minder dan 5 minuten rij-afstand. Dit betekent dat leidinggevende altijd verwacht en of onverwacht binnen 5 minuten bij Het Borghonk kunnen zijn.

4.7 Achterwacht regeling bij calamiteiten

Onze achterwacht regeling is zo geregeld dat er altijd iemand aanwezig is bij noodgevallen. Op de dagen (maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag) is er altijd iemand op kantoor aanwezig die kan inspringen bij noodgevallen. Het Borghonk is op een kleine vijf minuten rij afstand van De Peuterboerderij, waar ook het kantoor en het woonhuis van Gea Veldhuizen gevestigd zijn. Roelinda woont op zo'n 300 meter afstand van het Borghonk, dus kan bij noodsituaties snel aanwezig zijn op de locatie.

5 Inzicht in de ontwikkeling van het kind

Vanaf 4 jaar begint bij kinderen het echte schoolse leren. Toch ontwikkelt een kind zich voor het vierde levensjaar in razend tempo. Pedagogisch werkers hebben ervoor geleerd om kinderen zo goed mogelijk te begeleiden bij alle mogelijke ontwikkelingsgebieden en bereiden kinderen voor op de schoolperiode.

5.1 Ontwikkelingsstimulering

Bij kind centrum Het Borghonk proberen alle pedagogisch medewerkers kinderen zo veel mogelijk te stimuleren in hun ontwikkeling en voor te bereiden op school. Zo werken wij, zoals al eerder vermeld met de VE-methode Peuterplein, die vervolgd wordt op de scholen in Renswoude met Kleuterplein. Deze methode zorgt er voor dat verschillende ontwikkelingsgebieden tijdens een thema aan bod komen. Er zijn bij de methode waar wij mee werken acht thema's, namelijk: De winter, de lente, de zomer de herfst, lichaam, huisdieren, water en familie. De ontwikkelingsgebieden die aan bod komen zijn: Taal en woordenschat, Voorbereidend rekenen, motoriek, wereldoriëntatie, sociaal- emotionele ontwikkeling en muziek.

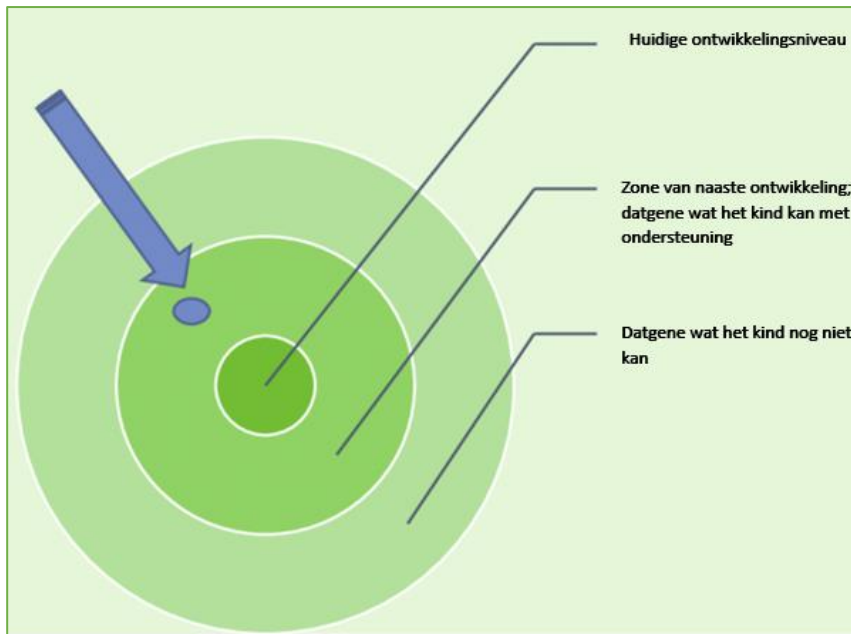
Al deze thema's en ontwikkelingsgebieden komen altijd spelenderwijs en dicht bij de interesse van het kind aan bod. We gebruiken de methode vaak 's morgens tijdens het kringmoment of vlak daarna buiten of in de groepsruimte op de grond. Tijdens dit VE-moment worden kinderen gestimuleerd en uitgedaagd om deel te nemen aan het gesprek en/of de activiteit. Toch stimuleren we ook gedurende de rest van de dag spelenderwijs kinderen. Zo tellen we de kinderen, benoemen we kleuren van drinkbekers, stimuleren we de peuters om zelfstandig aan en uit te kleden etc. Dit alles doen wij zo interactief mogelijk om de taal van kinderen te stimuleren. Kinderen leren ook erg veel van het samen spel. Pedagogisch werkers zijn dan ook continue alert op de manier waarop kinderen samen spelen. Soms hebben kinderen hulp nodig bijvoorbeeld bij een conflict of om een gezamenlijke activiteit te kiezen. Problemen worden door pedagogisch werkers opgelost als kinderen er echt niet zelf uitkomen, maar in eerste instantie probeert de pedagogisch werker kinderen (onder begeleiding) te stimuleren om zelf situaties op te lossen.

5.2 Visie op VE

Vanaf januari 2020 is Het Borghonk VE gecertificeerd. Dit houdt onder andere in dat de pedagogisch werkers allemaal opgeleid zijn om VE aan te bieden aan kinderen. Ze hebben geleerd om de ontwikkeling van kinderen te observeren, te registreren en te stimuleren. VE gecertificeerd houdt ook in dat de gemeentesubsidie verstrekt voor kinderen die door het consultatiebureau doorverwezen worden naar een kinderopvang. Het consultatiebureau verwijst deze kinderen door, zodat zij nog meer of beter voorbereid kunnen worden op de basisschool.

Van kinderen wordt op jonge leeftijd al veel verwacht. Het zou fijn zijn als zij mee kunnen gaan in de gemiddelde ontwikkelingslijn. Als dit niet het geval is, krijgen kinderen meer begeleiding en stimulering. 'Vroeger was dat allemaal anders' is dan wat er gezegd wordt. Dit klopt ook. De maatschappij is steeds meer bezig met ontwikkelingsstimulering bij jonge kinderen. Ook de GGD controleert tijdens het jaarlijkse bezoek op welke manier Het Borghonk de ontwikkeling van kinderen bij houdt.

Het Borghonk vindt ontwikkelingsstimulering ook erg belangrijk. Dit betekent niet dat wij vinden dat alle kinderen gelijk moeten zijn en op hetzelfde niveau moeten zitten als leeftijdsgenoten. Dit betekent wel dat wij vinden dat ieder kind op eigen (leeftijds)niveau uitgedaagd moet worden. Dit noemt men ook wel 'de zone van naaste ontwikkeling'. (Zie hieronder een schematische uitleg.)

De zone van naaste ontwikkeling is een theorie over het leren van kinderen. Het houdt in het kort in dat kinderen uitgedaagd willen en kunnen worden. Ze zijn op een bepaald niveau en willen nieuwe dingen ontdekken en ontwikkelen. Het aanbod dat de leidster biedt is hierbij van belang. Pedagogisch werkers zorgen ervoor dat kinderen nieuwe dingen leren, dicht bij hun interesse en ook niet te ver van hun huidige niveau. Als dat wat er van een kind gevraagd wordt te ver van het eigen niveau ligt, wordt het kind overvraagd en kan het in 'de paniek-zone' terecht komen. De paniek-zone zorgt voor een gevoel van onvermogen en voor de woorden 'ik kan het niet'.

Onder het huidige ontwikkelingsniveau valt alles wat het kind al kan, het kind heeft geen hulp nodig. Onder de zone van naaste ontwikkeling valt alles wat het kind kan uitvoeren samen met een ander. Het kind heeft hulp nodig van een bekwaam iemand. Onder de paniek-zone valt alles wat het kind ook niet met hulp uit kan voeren. Als dit doorgezet wordt, kan het kind hier later last van krijgen, bijvoorbeeld door een negatief/onzeker zelfbeeld.

Zoals hierboven al beschreven gaat het leren bij ons in de opvang spelenderwijs. Kinderen hebben niet door dat zij aan het leren zijn. De leidster doet in de ogen van het kind een leuk spel met hem/haar. Het kind is nieuwsgierig naar de activiteit, komt kijken, doet mee en leert onbewust.

Wanneer een leidster merkt dat een kind iets niet wil of niet kan, hoeft het niet mee te doen en wordt het niet 'geoefend'. Wie weet vindt datzelfde kind de activiteit of vaardigheid later wel interessant. Bijvoorbeeld omdat het in de tussentijd meer ontwikkeld is of omdat hij/zij vriendjes en vriendinnetjes mee ziet doen. Zij zal wel proberen het kind te motiveren om mee te doen. Er worden verschillende activiteiten aangeboden met allemaal verschillende ontwikkelingsdoelen. Op die manier worden talenten en interesses van kinderen snel zichtbaar en worden ook achterstanden of moeilijkheden ontdekt.

5.3 Materialen en inrichting ruimtes voor ontwikkelingsstimulering

Bij Het Borghonk werken de pedagogisch werkers met verschillende groepen en groepsruimtes, zoals in paragraaf 2.4 beschreven is. Iedere groep heeft kinderen van verschillende leeftijdscategorieën en dus ook met verschillende interesses. Er zijn materialen die voor de leeftijd van 0 tot en met 4 interessant blijven zoals boekjes, poppen, auto's en puzzeltjes. Er zijn ook materialen die goed passen bij bepaalde leeftijden.

Zo leren en ontdekken baby's en dreumesen veel met hun zintuigen. Om die reden zijn er verschillende materialen aanwezig die de zintuigen prikkelen.

Bij de peuters wordt weer van ander soort materiaal gebruik gemaakt. Zo spelen deze kinderen met duplo, een treinbaan of in de ingerichte huishoek of winkel. De kinderen van twee jaar en ouder doen veel rollenspel en hebben daarvoor materialen nodig. Hierbij valt te denken aan kleine bordjes en kopjes een babybedje of een telefoon. Bij de peuters wordt ook materiaal aangeboden dat de motoriek van een kind verbetert of wat hen uitdaagt tot nadenken met bepaalde puzzels of spelletjes.

Wat Het Borghonk vooral belangrijk vindt is dat de materialen dicht bij de interesse van het kind liggen en dat er afwisseling is van materialen. Om die reden wisselen de pedagogisch werkers wel eens speelmaterialen uit met een andere groep. Verder worden er tijdens thema's nieuwe materialen verzameld om mee te spelen. Er worden regelmatig uitdagende speelhoeken opgebouwd tijdens thema's zoals een dokterspraktijk bij het thema lichaam of een ijssalon tijdens de zomer. Kinderen blijven op die manier uitgedaagd.

5.4 Mentorschap

Vanaf januari 2018 staat er in de IKK (wet innovatie en kwaliteit) dat alle kinderen een mentor moeten hebben. Een mentor volgt het kind nauwlettend, doet observaties en communiceert hierover met ouders. Dit betekent bij Het Borghonk dat één pedagogisch werker nauwlettend de ontwikkeling van een kind in de gaten houdt en de verantwoordelijkheid krijgt over de communicatie met ouders. Alle kinderen krijgen in onze organisatie een eigen mentor en iedere pedagogisch werker heeft als mentor een groepje kinderen die hij/zij begeleidt. De mentor zorgt ervoor dat ouders op de hoogte blijven van de ontwikkeling van hun kind en bespreken mogelijke zorgen. Toch zullen ook andere pedagogisch werkers dan de mentor een open communicatie hebben met ouders. Ouders kunnen bij iedere leidster terecht voor vragen of opmerkingen, ook als het geen mentor van hun kind is. Andersom zullen pedagogisch werkers hun zorgen over kinderen ook naar ouders uitspreken ook al zijn zij geen mentor.

Als ouders inloggen in het ouderportaal, kunnen zij zien wie de mentor van hun kind is. Wanneer pedagogisch werkers langdurig ziek zijn of met zwangerschapsverlof gaan, zullen de kinderen tijdelijk een andere mentor krijgen. Ook dit zal te zien zijn in het ouderportaal. Wanneer kinderen naar een andere groep gaan, vanwege leeftijd, dag wisseling o.i.d. kan het zijn dat zij ook een nieuwe mentor krijgen. Het heeft onze voorkeur dat een kind die meerdere dagen komt, de mentor krijgt die de meeste dagen op zijn/haar groep aanwezig is.

5.5 Ontwikkeling volgen en delen met ouder(s) en school

Observatieprogramma KJK!

Om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren, is het van belang dat de ontwikkeling gevolgd wordt en dat hier een doorlopende lijn in terug te vinden is. Pedagogisch werkers van Het Borghonk gebruiken hiervoor sinds januari 2020 het digitale observatie KJK! In dit programma wordt de ontwikkeling van kinderen nauwlettend geobserveerd en geregistreerd.

Voor kinderen van 0 t/m 2 jaar worden de volgende gebieden geobserveerd:

- Basiskenmerken
- Betrokkenheid
- Risicofactoren
- Omgaan met zichzelf
- Omgaan met anderen
- Cognitieve ontwikkeling

*Pedagogisch werkplan
Peuteropvang 'Het Peuterhok'*

- Spraak- en taalontwikkeling
- Grote motoriek
- Kleine motoriek

Voor kinderen van 2 t/m 4 jaar gelden bovenstaande gebieden ook, en dit wordt aangevuld met observatie met betrekking tot de:

- Zelfredzaamheid
- Spelontwikkeling
- Ontluikende gecijferdheid
- Ontluikende geletterdheid
- Tekenontwikkeling

Aan de hand van een schaalindeling en een gemiddelde ontwikkelingslijn vanuit KIJK wordt gekeken naar het niveau van ieder kind. Op die manier wordt inzichtelijk welke ontwikkelingsgebieden nog wat extra aandacht vragen en welke ontwikkelingsgebieden goed ontwikkeld zijn.

Observaties delen met ouders en school

De observaties worden ieder jaar, rond de verjaardag van het kind gemaakt en per mail gedeeld met ouders. Als kinderen vier jaar worden en naar het basisonderwijs gaan, krijgen zij ook een observatie in KIJK! Aan ouders wordt schriftelijk toestemming gevraagd om de observatie te delen met de betreffende basisschool. Voor scholen is het prettig om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van een nieuw kind, om hier gelijk op in te kunnen spelen. Ook leerkrachten hebben op die manier gelijk een duidelijk beeld van het kind en zij kunnen met hun aanbod rekening houden met wat het kind van hen nodig heeft. Wanneer ouders geen toestemming geven om de observatie met school te delen om bevooroordeelde te voorkomen, begrijpen wij dit.

Ook tijdens de mondelinge overdrachten aan het begin en het eind van de dag bespreken we de ontwikkeling van kinderen met ouders. Het komt zelden voor dat er uit de jaarlijkse observatie zorgelijke punten naar voren komen die nog niet benoemd zijn tijdens de mondelinge overdrachten bij ouders. Wij bespreken belangrijke zaken wat betreft de ontwikkeling direct met ouders, hiervoor wordt niet gewacht op een observatie. Toch doen we de jaarlijkse observatie. Deze is bedoeld om nog eens extra goed te kijken naar de ontwikkelingslijnen en er wordt een uitgebreid overzicht van gemaakt.

Wanneer ouders vragen hebben naar aanleiding van een observatie of op een ander moment over de ontwikkeling of het welzijn van hun kind, kunnen zij een gesprek aanvragen met een leidinggevende of de pedagogisch werker. Ouders kunnen ons altijd bellen of per mail bereiken.

Samenwerking met ouders

Op bovenstaande manier proberen we kinderen te begeleiden bij hun ontwikkeling en ouders op de hoogte te houden van onze kijk op de ontwikkeling van hun kind. Het kan daarom voorkomen dat pedagogisch werkers ouders vragen om iets thuis ook te proberen, zoals uit een gewone beker drinken, voorlezen of hun kind zelfstandig uit laten kleden. Het is voor het kind, de ouder en de pedagogisch werker het meest effectief en prettig als de partijen op één lijn zitten en samenwerken aan de ontwikkeling van het kind.

5.6 Signaleren en doorverwijzing

Onze medewerkers worden toegerust voor de taak van signaleren en doorverwijzen door middel van trainingen die wij tijdens studiedagen hebben. Het team heeft maandelijks werkoverleg waarbij bijzonderheden van kinderen met leidinggevende en collega's worden besproken. Bij binnenkomende signalen overleggen wij eerst gezamenlijk voor herkenning. Soms wordt er contact opgenomen met de

*Pedagogisch werkplan
Peuteropvang 'Het Peuterhok'*

consultatiebureau verpleegkundige voor overleg met toestemming van ouders. Daarnaast wordt er een gesprek ingepland met de ouders om het signaal te bespreken. Wij adviseren de ouders naar de specialist. Dit kan bijvoorbeeld een logopedist, fysiotherapeut of orthopeed zijn.

Het kan voorkomen dat wij gedragssignalen of andere signalen rondom de ontwikkeling van een kind binnen krijgen die afwijken van de gemiddelde ontwikkeling van kinderen. In dit geval overleggen wij met ouders of zij het herkennen en verwijzen wij hen door voor observatie.

Verwijsindex

Wanneer leidinggevenden of pedagogisch werkers zich zorgen maken over een kind of een gezin die verbonden zijn aan onze opvang wordt dit intern besproken. Aan de hand van dit overleg besluiten de leidinggevenden of het nodig is om de zorgen te melden bij de Verwijsindex*. Hierover krijgen ouders altijd eerst bericht, maar zij hoeven hiervoor geen akkoord te geven. Professionals hebben namelijk een informatieplicht. Ouders hebben geen wettelijk recht om een signalering in de Verwijsindex tegen te houden.

Zorgen die wij kunnen hebben zijn bijvoorbeeld: vermoedens van,

- ouders die vastlopen in de opvoeding
- gebruik van drank/drugs van ouders
- verwaarlozing en of mishandeling van kinderen
- misbruik van kinderen

In het geheel genomen gaat het ons om het welzijn van het kind. Wij zullen altijd eerst proberen om onze zorg bij ouders neer te leggen.

*De Verwijsindex is een systeem waarin hulpverleners en andere professionals de persoonsgegevens registreren van de jongeren (tot 23 jaar) waarover zij zich zorgen maken. De registratie bevat geen inhoudelijke informatie. Het wordt dan duidelijk welke andere hulpverlener zich mogelijk ook actief bezighoudt met de situatie van een kind. Met het afgeven van een signaal in de Verwijsindex, wordt het netwerk rondom een kind/ jongere in beeld gebracht. Het zorgt ervoor dat hulpverleners elkaar snel weten te vinden. Dit is allemaal in het belang van het kind, want kinderen hebben recht op bescherming, op een goede opvoeding en een adequate opleiding.

Jeugdnetwerk Renswoude

Vanuit onze organisatie werken wij samen met het Jeugdnetwerk Renswoude. Dit is een team van professionals dat 5 á 6 keer per jaar bijeenkomt. Het doel van deze bijeenkomsten is om ervaringen en ontwikkelingen met elkaar te delen. Er kunnen ook problemen en signalen van kinderen/ gezinnen uit Renswoude ingebracht worden tijdens bijeenkomsten om deze met andere professionals te bespreken. Kinderen en gezinnen worden alleen na overleg met de ouders besproken.

Kindermishandeling

Wij werken met een protocol-signaallijst van kindermishandeling van 0 tot 12 jaar. Het gebruik van een signaallijst kan zinvol zijn, maar biedt ook een zekere mate van schijnzekerheid. De meeste signalen zijn namelijk stressindicatoren. Deze geven aan dat er iets met het kind aan de hand is. Dit kan ook iets anders zijn dan kindermishandeling (echtscheiding, overlijden van een familielid, gepest worden enzovoort). Hoe meer signalen van deze lijst een kind te zien geeft, hoe groter de kans dat er sprake zou kunnen zijn van kindermishandeling. Wanneer er signalen zijn van kindermishandeling, zullen wij de meldcode kindermishandeling hanteren. Zie hiervoor onze protocollen Signaleren en meldcode kindermishandeling.

6. Interne en externe klachtenregeling

Klachtenprocedure

Een klacht

“Een klacht is een mondelinge of schriftelijke uiting van ongenoegen van een gebruiker over een gedraging van de kinderopvangorganisatie of een van haar medewerkers tegenover een gebruiker.”

Onze medewerkers doen hun best om op een juiste manier de opvang aan te bieden. Soms zien ouders dingen gebeuren waar zij een andere mening over hebben. Dit kan intern opgelost worden. Ouders kunnen hun ontevredenheid bij de desbetreffende leidster(s) aangeven. De leidster bespreekt dit met de leidinggevenden. Samen wordt er naar een oplossing gezocht. Wij hanteren hier een oplossingstermijn voor van 14 dagen. Wanneer ouders liever direct contact hebben met de leidinggevenden is dit ook mogelijk. Ouders kunnen telefonisch of per mail een afspraak maken voor een gesprek. Onze organisatie staat open voor de mening van ouders. Wanneer de leidinggevenden en ouders niet overeenkomen wordt de klacht voorgelegd aan de oudercommissie. De klacht wordt in dit geval binnen drie weken behandeld. Er wordt ook een schriftelijke uitwerking van de klacht gemaakt.

Vaak is onze interne procedure al voldoende. Wanneer dit niet het geval is, omdat ouders niet tevreden zijn met de uiteindelijke beslissing die gemaakt is door de organisatie en de oudercommissie, verwijst onze organisatie ouders door naar een onafhankelijke stichting, De Geschillencommissie. Voor informatie, advies, bemiddeling en of een bindende uitspraak door De Geschillencommissie kunnen ouders naar de website.

www.klachtenloket-kinderopvang.nl Ook kunt u op de website van de Stichting Geschillencommissie kijken en informeren hoe u een klacht kunt aangeven en welke procedure hiervoor volgt. www.degeschillencommissie.nl

Postbus 90600 2509LP Den Haag Telefoon: 0703105310